

Som eksempler på tilfælde, hvor omkostningerne typisk vil være uvæsentlige i forhold til ansøgerens indkomstgrundlag, kan nævnes ukomplicerede kæremål og inkassosager, der behandles efter reglerne om betalingspåkrav, jf. retsplejelovens kapitel 44 a.

Det foreslås, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om opgørelse af indtægtsgrundlaget, jf. *stk. 2, 2. pkt.* Justitsministeriet agter efter en vedtagelse af lovforslaget at fastsætte regler om opgørelse af indtægtsgrundlaget svarende til de gældende regler (jf. § 2, stk. 1-3, § 3 og § 4 i den gældende bekendtgørelse om fri proces). Justitsministeriet agter dog at præcisere, at reglen om, at der skal ses bort fra summen af kapitalindkomsten, aktieindkomsten og CFC-indkomsten, hvis denne er negativ (jf. § 2, stk. 2, 2. pkt., i den gældende bekendtgørelse om fri proces), i relation til samlevende sigter til den samlede sum af parrets indkomster. Hermed vil det blive præciseret, at hvis den ene af de samlevende har positiv kapitalindkomst, aktieindkomst eller CFC-indkomst, mens den anden har negativ indkomst, skal der ved opgørelsen af indkomstgrundlaget kun ses bort fra de pågældende negative indkomster, hvis parret samlet set har negativ indkomst af de nævnte arter.

Det bemærkes, at justitsministeren med hjemmel i bestemmelsen i givet fald vil kunne fastsætte regler til opfyldelse af eventuelle kommende EU-regler om, at ansøgere skal have mulighed for at godtgøre, at de på grund af forskelle i leveomkostningerne mellem forumstaten (dvs. den stat, hvor retssagen føres) og den medlemsstat, hvor de har bopæl eller sædvanligt opholdssted, ikke kan betale sagsomkostningerne. Reglerne vil kunne have form af et skønsmæssigt »leveomkostningsfradrag« i indtægtsgrundlaget.

Det bemærkes endvidere, at den særlige dispensationshjemmel, der i dag findes i § 5 i bekendtgørelsen om fri proces, ikke videreføres som en del af de økonomiske betingelser for at få fri proces. Såfremt ansøgeren skønnes at have et ganske særligt behov for bistand, eller sagens omkostninger skønnes at blive ekstraordinært store, kan der derimod ansøges om fri proces efter den foreslåede regel i retsplejelovens § 329, jf. bemærkningerne hertil.

Stk. 3 fastsætter indtægtsgrænsen for enlige til 236.000 kr. i 2005-niveau svarende til den gældende grænse.

Stk. 4 fastsætter indtægtsgrænsen for samlevende til 300.000 kr. i 2005-niveau svarende til den gældende grænse. Der lægges i alle tilfælde vægt på samlivsforholdet og ikke på et eventuelt ægteskab, og også for ægtefæller er det afgørende kriterium således, om parret er samlevende. Forslaget er ikke udtryk for nogen

realitetsændring i forhold til gældende ret, da ikke-samlevende ægtefæller allerede i dag i administrativ praksis behandles som enlige i relation til indtægtsgrænserne, hvis samlivet er ophævet på grund af uoverensstemmelse.

Det foreslås i *2. pkt.*, at en ansøger, der er samlevende, i relation til indtægtsgrænsen skal bedømmes efter reglerne for enlige, hvis parret har modstående interesser i sagen. I forhold til de gældende regler betyder det, at sagens art fremover vil være uden betydning (jf. i modsætning hertil § 2, stk. 6, i den gældende bekendtgørelse om fri proces vedrørende sager om ægteskab eller forældremyndighed).

Forslaget indebærer på den ene side, at parret i alle sager, hvor parret har modstående interesser, i relation til indtægtsgrænsen skal bedømmes efter reglerne for enlige. Dette er formentlig ikke udtryk for nogen realitetsændring i forhold til gældende praksis. Forslaget indebærer på den anden side, at en ansøger, der er samlevende, i relation til indtægtsgrænsen skal bedømmes efter reglerne for samlevende også i sager om ægteskab og forældremyndighed, hvis parret ikke har modstående interesser i sagen. Det vil i praksis navnlig dreje sig om sager, hvor modparten er en *tidligere* ægtefælle eller samlever, og er udtryk for en mindre ændring i forhold til gældende ret.

Efter *stk. 5* forhøjes indtægtsgrænsen med 41.000 kr. (2005-niveau) for hvert barn under 18 år, som enten bor hos ansøgeren eller i overvejende grad forsørges af ansøgeren. Størrelsen af tillægget for hvert barn svarer til det gældende tillæg. Tillægget for børn, der ikke bor hos, men i overvejende grad forsørges af ansøgeren, anvendes, selv om ansøgeren betaler bidrag til barnet, som helt eller delvis kan fradrages ved skatteansættelsen, hvilket er nyt (jf. i modsætning hertil § 2, stk. 5, 2. pkt., i den gældende bekendtgørelse om fri proces). Ændringen er begrundet i, at der i givet fald er tale om et ligningsmæssigt fradrag, som ikke fragår ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget. Den gældende regel har i øvrigt ringe betydning, da et barn sjældent i overvejende grad forsørges af en bidragsbetalende forælder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 326

Bestemmelsen viderefører den gældende reguleringsbestemmelse i § 330 a. Der foreslås den ændring, at afrunding skal ske til nærmeste beløb, der er deleligt med 1.000 kr. (og ikke opad til nærmeste beløb, der er deleligt med 1.000 kr.). Endvidere vil reguleringen fremover også omfatte vederlaget til advokater